

RAADSVOORSTEL

ter besluitvorming in de raad

Datum Raadsvergadering	: 25 oktober 2021	Zaaknummer : 1039862
Datum commissievergadering	: 12 oktober 2021	
Raadscommissie	: Ruimte/Samenleving	
Portefeuillehouder	: H.J. van Wiggen	
Onderwerp	: Kerkenvisie Gemeente Montfoort 2021	

Voorstel

Vaststellen Kerkenvisie Gemeente Montfoort 2021

Kernboodschap

Met de Kerkenvisie is de huidige staat en het toekomstperspectief van het kerkelijk erfgoed binnen de gemeente in kaart gebracht. Het komend decennium is er geen verandering in gebruiksfunctie te verwachten van het kerkelijk vastgoed binnen de gemeente. De landelijke trend van leegstand is niet zichtbaar in Montfoort en Linschoten. Periodiek contact met kerkeigenaren is wenselijk om de staat van kerkelijk erfgoed te blijven volgen.

Bijlage(n)

1. Kerkenvisie Gemeente Montfoort – Een inventarisatie van toekomstperspectieven voor de kerken in Montfoort, 2021.

Aanleiding

Door de afname van het aantal kerkleden is er steeds minder (financieel) draagvlak voor het onderhoud van kerkgebouwen in Nederland. De consequentie is dat de komende 10 jaar naar schatting tussen de 1.800 - 4.800 kerken hun deuren moeten sluiten. De gevolgen zullen landelijk en plaatselijk merkbaar zijn, bijvoorbeeld door leegstand en/of verval van (rijksmonumentale) kerkgebouwen. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) stelt daarom sinds 1 januari 2019 middelen beschikbaar aan gemeenten voor onderzoek. In dit kader heeft de afgelopen maanden een inventarisatie plaats gevonden van de staat en het toekomstperspectief van het religieus erfgoed in Montfoort en Linschoten. Dit heeft geresulteerd in de Kerkenvisie Gemeente Montfoort. De resultaten zijn positief: de landelijke trend van (dreigende) leegstand is niet zichtbaar in Montfoort.

Gewenst resultaat

Met het vaststellen van de Kerkenvisie is de visie op de huidige staat en het toekomstperspectief van het kerkelijk erfgoed in kaart gebracht en bekrachtigd.

Argumenten

In november 2020 is de raad geïnformeerd over het voornemen van het college tot het opstellen van een Kerkenvisie. In het bijgevoegde plan van aanpak werd te kennen gegeven de uitkomsten van de Kerkenvisie te delen met de raad.

Toelichting

De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) maakt zich zorgen over de toekomst van rijksmonumentale kerkgebouwen. Door teruglopend kerkbezoek komt een groot aantal rijksmonumentale kerkgebouwen in Nederland het komend decennium leeg te staan. De RCE heeft de gemeenten in Nederland opgeroepen om de toekomst van religieus erfgoed lokaal te bekijken. Hiertoe heeft de RCE het concept van een Kerkenvisie ontwikkeld. De Kerkenvisie is een middel om de toekomstperspectieven van (rijksmonumentale) kerken binnen de gemeenten in kaart te brengen.

In de Kerkenvisie staan de volgende vragen centraal; welke kerkgebouwen blijven als kerk fungeren, welke kerkgebouwen worden geschikt gemaakt voor nevengebruik en welke leegstaande gebouwen krijgen een andere functie?

De gemeente Montfoort heeft aan de oproep van de RCE gehoor gegeven. In november 2020 is de raad geïnformeerd over het voornemen van het college om een Kerkenvisie te ontwikkelen. Voor het opstellen van de Kerkenvisie heeft de gemeente een decentralisatie-uitkering ontvangen van het ministerie van OCW. De gemeente is het gesprek aangegaan met kerkeigenaren en belanghebbenden om toekomstperspectieven op te halen, om zo een beeld te krijgen van de staat (zowel bouwkundig als de exploitatie) van alle kerkgebouwen in de gemeente Montfoort. De gemeente heeft ervoor gekozen om niet alleen kerkelijke gemeenten die in bezit zijn van rijksmonumentale kerkgebouwen te betrekken maar ook kerkgenootschappen zonder monumentaal of eigen kerkgebouw. In totaal zijn er zeven gesprekken geweest met kerkelijke gemeenschappen. Op basis van de deze gesprekken is de kerkenvisie samengesteld. Uit de gesprekken konden de volgende conclusie worden getrokken:

1. Het komend decennium is er geen verandering in gebruiksfunctie te verwachten van het kerkelijk vastgoed in de gemeente. De landelijke trend van leegstand is niet zichtbaar in Montfoort en Linschoten.
2. Alhoewel de trend van (langzame) achteruitgang in het aantal kerkleden ook de kerken in Montfoort en Linschoten raakt, vormt dit voor de kerkelijke gemeenschappen op dit moment geen grote bedreiging. De financiële gezondheid van de kerkgemeenschappen volstaat voor het continuerend gebruik van de kerkgebouwen het komend decennium.

Kanttelingen en alternatieven

Niet van toepassing

Financiën

De gemeente heeft een decentralisatie-uitkering ontvangen voor het opstellen van een kerkenvisie in het kader van het Programma Toekomst Religieus Erfgoed. De kosten voor het ontwikkelen van de kerkenvisie zijn volledig gedekt door de decentralisatie-uitkering.

Juridische gevolgen

Niet van toepassing

Planning en aanpak

Het vaststellen van de Kerkenvisie Gemeente Montfoort 2021 wordt gepubliceerd in de IJsselbode, de elektronische pagina van de gemeente en op www.overheid.nl

Communicatie / Participatie

De kerkenvisie is tot stand gekomen in samenwerking met kerkeigenaren en Stichting Hugo Kotestein. De individuele beschrijvingen van kerken zijn voorgelegd aan de betrokken kerkeigenaren. Het merendeel heeft hierop gereageerd, waarna de beschrijvingen in sommige gevallen is bijgesteld.

Montfoort, 14 september 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,
de secretaris,

de burgemeester,

bij afwezigheid
IAM ten Hagen
locoburgemeester

M.H. van der Veer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van 25 oktober 2021 heeft de gemeenteraad besloten de Kerkenvisie Gemeente Montfoort 2021 vast te stellen.

de griffier,

drs. M. Lucassen

de voorzitter,

mr. P.J. van Hartkamp-de Jong